

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 531/2012, pokud jde o pravidla pro velkoobchodní trhy s roamingem

[COM(2016) 399 final – 2016/185 (COD)]

(2017/C 034/27)

Zpravodaj: **Raymond HENCKS**

Konzultace	Evropský parlament, 04/07/2016 Evropská rada, 07/07/2016
Právní základ	Článek 114 Smlouvy o fungování Evropské unie [COM(2016) 399 final – 2016/185 (COD)]
Odpovědná specializovaná sekce	Doprava, energetika, infrastruktura a informační společnost
Přijato ve specializované sekci	06/10/2016
Přijato na plenárním zasedání	19/10/2016
Plenární zasedání č.	520
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	224/3/4

1. Závěry a doporučení

1.1. EHSV se vždy důrazně zasazoval o zrušení jakýchkoli zvláštních poplatků za roamingové mobilní komunikační služby. Podporuje iniciativy Komise, jejichž cílem je dosáhnout „roamingu za domácích podmínek“ počínaje 15. červnem 2017 a ještě předtím odstranit selhání velkoobchodního trhu s roamingem, která by mohla výše uvedený cíl ohrozit.

1.2. Spolu se zrušením poplatků za roaming bude třeba přijmout preventivní opatření proti snahám operátorů kompenzovat pokles příjmů v důsledku zrušení poplatků za roaming zvýšením vnitrostátních tarifů či prostřednictvím jiných nevhodných opatření. Stejně tak bude důležité dohlédnout na to, aby byly vnitrostátní tarify, zejména paušální nabídky, transparentnější a aby regulační orgány ve spolupráci s organizacemi spotřebitelů připravily standardizovaný vzor informací o skladbě cen.

1.3. EHSV se domnívá, že maximální průměrné velkoobchodní ceny, které smí operátor navštívené sítě požadovat po poskytovateli roamingu a jež Komise navrhla za poskytnutí roamingových hlasových, SMS a datových služeb, jsou přiměřené a měly by poskytnout dostatečné rozpětí pro zdravou hospodářskou soutěž mezi poskytovateli velkoobchodních roamingových mobilních služeb.

1.4. EHSV však vyjadřuje velké výhrady vůči nové možnosti, kterou návrh zkoumaného nařízení nabízí operátorům a jež spočívá ve sjednání „inovačních režimů stanovování velkoobchodních cen“ mimo regulované ceny (stropy), které by nebyly přímo spojeny se skutečně spotřebovanými objemy. V případě obchodních jednání založených na paušálních platbách, předem učiněných závazcích nebo na kapacitě hrozí riziko, že povedou ke vzniku dohod a zneužívání dominantní pozice ze strany velkých operátorů a těch, kteří mohou využít sítě s celostátním pokrytím, na úkor menších operátorů a operátorů virtuálních mobilních sítí, což by mohlo jen posílit stávající oligopol a dvoustranné dohody o roamingu, které Komise považuje za zdroj současného selhání trhu.

1.5. EHSV schvaluje návrh v tomto nařízení, aby v případě sporu mezi operátory ohledně velkoobchodních trhů s roamingem platila pro vnitrostátní regulační orgány povinnost vyžádat si stanovisko sdružení BEREC ohledně opatření, která mají být přijata, což povede k větší jednotnosti regulačních přístupů uplatňovaných na úrovni uvedených vnitrostátních orgánů. EHSV navrhuje doplnit ustanovení týkající se sporů a vyzývá vnitrostátní orgány, aby v případě potřeby motivovaly dotčené strany k tomu, aby nejprve využily možnost řešení sporů mimosoudní cestou.

2. Úvod

2.1. Cíl Unie, kterým je vytvořit z Evropy propojený kontinent díky nejmodernější infrastruktuře a dostupným cenám pevných a bezdrátových služeb, se setkal s problémy v podobě mimo jiné přemrštěných cen evropských roamingových mobilních komunikačních služeb, které značně převyšují tarify účtované za stejné služby v domovské síti.

2.2. Jelikož opakované výzvy Komise od roku 2006 požadující po mobilních operátorech, aby snížili přehnané ceny roamingových mobilních komunikačních služeb, nepřinesly ovoce, začala Unie v roce 2007 zavádět maximální tarify (eurotarif) pro velkoobchodní a maloobchodní trh evropských hlasových služeb, následně pro SMS zprávy a poté pro roamingové datové služby v naději, že nastane zdravá hospodářská soutěž a uživatelé již nebudou nuceni hradit přemrštěné poplatky.

2.3. Maximální roamingové ceny za hlasové služby, odeslání SMS zprávy a využití datových služeb, včetně MMS zpráv, proto musely být postupně sníženy (viz níže uvedená tabulka) s ohledem na konečný cíl dosáhnout úplného zrušení poplatků za roaming a sladit tarify za evropské komunikační služby s tarify uplatňovanými na vnitrostátní úrovni.

	Hlasové služby EUR/min bez DPH			SMS EUR/SMS bez DPH		Data EUR/kilobyte bez DPH	
	velko- obchodní cena	malo- obchodní cena za uskuteč něný hovor	malo- obchodní cena za přijatý hovor	velko- obchodní cena	malo- obchodní cena	velko- obchodní cena	malo- obchodní cena
<i>průměrná</i> cena před 1. 9. 2007		0,7692	0,417	—	—	—	—

Nařízení (ES) č. 717/2007

max. cena 1. 9. 2007–31. 8. 2008	0,30	0,49	0,24	—	—	—	—
max. cena 1. 9. 2008–30. 6. 2009	0,28	0,46	0,22	—	—	—	—
max. cena 1. 7. 2009–30. 6. 2010	0,26	0,43	0,19	0,04	0,11	1,00	—

Nařízení (ES) č. 544/2009

max. cena 1. 7. 2010–30. 6. 2011	0,22	0,39	0,15	0,04	0,11	0,80	—
max. cena 1. 7. 2011–30. 6. 2012	0,18	0,35	0,11	0,04	0,11	0,50	—
max. cena 1. 7. 2012–30. 6. 2013	0,14	0,29	0,08	0,03	0,09	0,25	0,70

Nařízení (EU) č. 531/2012

max. cena 1. 7. 2013–30. 6. 2014	0,10	0,24	0,07	0,02	0,08	0,15	0,45
max. cena 1. 7. 2014–30. 6. 2015	0,05	0,19	0,05	0,02	0,06	0,05	0,20
max. cena 1. 7. 2015–30. 6. 2017	0,05	0,19	0,05	0,02	0,06	0,05	0,20
max. cena 1. 7. 2015–30. 6. 2022	0,05			0,02		0,05	

2.4. Žádná mobilní síť nepokrývá všechny členské státy Unie. Proto musí poskytovatelé roamingu, aby mohli svým domácím zákazníkům poskytovat mobilní komunikační služby na jejich cestách do jiného členského státu, nakupovat tyto velkoobchodní služby od operátorů působících v navštívené zemi nebo roamingové služby s těmito operátory vyměňovat.

2.5. Stanovení tarifních stropů v Unii doprovázela strukturální opatření mimo jiné pro velkoobchodní trh s roamingem⁽¹⁾. Operátoři navštívených mobilních sítí tak musí:

- vyhovět všem oprávněným žádostem o přístup k roamingovým službám, přičemž žádosti o velkoobchodní roamingový přístup mohou odmítnout pouze na základě objektivních kritérií,
- zveřejnit dostatečně podrobnou referenční nabídku s přihlédnutím k pokynům Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací (BEREC), kterou zpřístupní podniku, jež požaduje velkoobchodní roamingový přístup,
- poskytnout podniku požadujícímu přístup návrh smlouvy pro takovýto přístup, a to nejpozději do jednoho měsíce od původního obdržení žádosti operátorem mobilní sítě. Velkoobchodní roamingový přístup je udělen v přiměřené časové lhůtě, která nepřesáhne tři měsíce od uzavření smlouvy,
- odpovědět do dvou měsíců na žádost operátora týkající se zahájení obchodních jednání s cílem zahrnout rovněž součásti, jež nejsou obsaženy v referenční nabídce.

2.6. Nařízení (EU) č. 2015/2120 pak stanoví, že od 15. června 2017 s výhradou přiměřeného využívání a kladného výsledku přezkumu řádného fungování trhu již poskytovatelé roamingu nesmí účtovat roamingovým zákazníkům v žádném členském státě žádný příplatek k vnitrostátní maloobchodní ceně za uskutečněné nebo přijaté regulované roamingové volání, za odeslanou regulovanou roamingovou SMS zprávu a za využití regulované roamingové datové služby, ani žádný obecný poplatek umožňující používat koncové zařízení nebo službu v zahraničí.

2.7. Pokud však poskytovatel roamingových služeb není schopen pokrýt své celkové skutečné a předpokládané náklady na poskytování regulovaných roamingových služeb, může za zvláštních a výjimečných okolností požádat o povolení účtovat příplatek s cílem zajistit udržitelnost svého modelu pro stanovení vnitrostátních cen. Tento příplatek se účtuje pouze v míře nezbytné pro pokrytí nákladů na poskytování regulovaných maloobchodních roamingových služeb a s ohledem na platné maximální velkoobchodní ceny.

2.8. Ze zprávy o přezkumu velkoobchodního trhu s roamingem (COM(2016) 398) však vyplývá, že plánovaná strukturální opatření jsou pro vnitřní trh s roamingovými službami nedostatečná, pokud jde o posílení hospodářské soutěže a vytvoření vnitřního trhu s mobilními komunikačními službami bez rozlišování mezi vnitrostátními a roamingovými tarify.

2.9. Tato analýza trhů ukázala, že fungování velkoobchodních trhů je stále poznamenáno řadou selhání z důvodu oligopolní situace v kombinaci s dvoustrannými dohodami o roamingu, nedostatku náhradních produktů na velkoobchodní úrovni a cen, které podstatně převyšují odhadované náklady, zejména v případě datových služeb.

2.10. Protože mezi velkoobchodními a maloobchodními trhy existuje úzký vzájemný vztah a chybí dostatečná marže mezi velkoobchodními a maloobchodními cenami, stává se cíl dosáhnout „roamingu za domácích podmínek“ neuskutečnitelný a strukturálně neudržitelný, zejména pro menší operátory, operátory virtuálních mobilních sítí a operátory s převahou odchozího provozu.

2.11. Komise se tudíž domnívá, že musí provést nový regulační zásah na úrovni EU v oblasti velkoobchodních trhů s roamingem.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 172, 30.6.2012, s. 10.

2.12. Podle článku 6d nařízení (EU) 2015/2120, kterým se mění nařízení (EU) č. 531/2012, má Komise nejpozději do 15. prosince 2016 předložit mimo jiné prováděcí akt, který stanoví podrobná pravidla týkající se uplatňování politiky „přiměřeného využívání“ operátory, pokud jde o spotřebu regulovaných maloobchodních roamingových služeb poskytovaných za platnou vnitrostátní maloobchodní cenu. V současné době je tento prováděcí akt pozastaven, jelikož Komise stáhla první návrh, který se ho dotýká.

3. Obsah návrhu Komise

3.1. Návrh přezkumu nařízení (EU) č. 531/2012 stanoví:

- snížení maximální průměrné velkoobchodní ceny roamingu na období od 15. června 2017 do 30. června 2022:
  - za hovor: z 0,05 EUR/min na 0,04 EUR/min,
  - za SMS zprávu: z 0,02 EUR na 0,01 EUR,
  - za datové služby: z 0,05 EUR/MB na 0,0085 EUR/MB,
- možnost pro obě strany uzavírající velkoobchodní roamingovou dohodu výslovně se dohodnout, že po určité časové období nebudou v rámci dohody uplatňovat maximální velkoobchodní cenu stanovenou v nařízení,
- v případě sporu mezi operátory navštívené sítě a jinými operátory ohledně velkoobchodních roamingových služeb povinnost pro vnitrostátní regulační orgány konzultovat se sdružením BEREC opatření, která mají být přijata,
- vypracování zprávy, kterou bude Komise každé dva roky po 15. červnu 2017 předkládat Evropskému parlamentu a Radě a jež bude vycházet z údajů o vývoji hospodářské soutěže na trzích s roamingovými službami na území Unie shromážděných sdružením BEREC.

4. Obecné připomínky

4.1. Ve svých předchozích stanoviscích EHSV vždy schvaloval návrhy Komise týkající se omezení cen roamingu s tím, že podle jeho názoru tyto návrhy kráčely správným směrem, tj. ke střednědobému zrušení všech specifických podob poplatků za roamingové mobilní komunikační služby. S novými návrhy Komise, jejichž cílem je odstranit selhání velkoobchodního trhu s roamingem, jež ohrožují dosažení „roamingu za domácích podmínek“ od 15. června 2017, proto nemůže než souhlasit.

4.2. Co se týče „roamingu za domácích podmínek“, EHSV připomíná, že vždy upozorňoval na případné kontraproduktivní účinky a vyzval regulační orgány k přijetí preventivních opatření s cílem zabránit tomu, aby operátoři kompenzovali pokles příjmů v důsledku zrušení poplatků za roaming zvýšením vnitrostátních tarifů nebo prostřednictvím dalších nevhodných opatření v neprospěch spotřebitele, jako je např. fakturování připojení k síti, aniž by došlo ke spojení (aktivační poplatek).

4.3. Aby mohli spotřebitelé skutečně využít „roamingu za domácích podmínek“ a ověřit, že nedošlo ke zvýšení vnitrostátních tarifů, připomíná EHSV svůj návrh, aby regulační orgány ve spolupráci s organizacemi spotřebitelů připravily standardizovaný vzor informací o skladbě cen, tak aby bylo dosaženo větší transparentnosti tarifů a zejména paušálních nabídek.

4.4. EHSV si je zcela vědom toho, že maximální velkoobchodní ceny musí umožnit operátorům pokrýt jejich náklady a současně jim ponechat přiměřené ziskové rozpětí. Jak ale uznává Komise⁽²⁾, hodnocení nákladů na poskytování velkoobchodních roamingových služeb je složitým úkolem, který obnáší velkou řadu možností a předpokladů a je spojen s určitou nejistotou.

4.5. Vzhledem k jednotlivým prvkům, které jsou nedílnou součástí nákladů na poskytování velkoobchodních roamingových služeb (sazba za ukončení volání v mobilní síti v zemi původu a v zemi určení), jakož i dalších nákladů, zejména neregulovaných tranzitních nákladů, se stropy navržené Komisí jeví jako přiměřené a měly by ponechat dostatečné rozpětí pro zdravou hospodářskou soutěž mezi poskytovateli velkoobchodních roamingových služeb.

⁽²⁾ COM(2016) 398 final.

4.6. EHSV vyjadřuje velké výhrady vůči nové možnosti, kterou návrh zkoumaného nařízení nabízí operátorům a jež spočívá ve sjednání „inovačních režimů stanovování velkoobchodních cen“ mimo regulované ceny (stropy), které by nebyly přímo spojeny se skutečně spotřebovanými objemy. V případě obchodních jednání založených na paušálních platbách, předem učiněných závazcích nebo na kapacitě hrozí riziko, že povedou ke vzniku dohod a zneužívání dominantní pozice ze strany velkých operátorů a těch, kteří mohou využít sítě s celostátním pokrytím, na úkor menších operátorů a operátorů virtuálních mobilních sítí.

4.7. EHSV schvaluje návrh, aby v případě sporu mezi operátory ohledně velkoobchodních trhů s roamingem platila pro vnitrostátní regulační orgány povinnost vyžádat si stanovisko sdružení BEREC ohledně opatření, která mají být přijata, což povede k větší jednotnosti regulačních přístupů uplatňovaných na úrovni uvedených vnitrostátních orgánů. EHSV navrhuje doplnit ustanovení týkající se sporů a vyzývá vnitrostátní orgány, aby v případě potřeby motivovaly dotčené strany k tomu, aby nejprve využily možnost řešení sporů mimosoudní cestou.

V Bruselu dne 19. října 2016.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS
